

SILJA RANTANEN
Maalaussarja *Kaikki on yhdenmuotoista*
Porin taidemuseo 13.1.-12.2.1995

Silja Rantasen maalaussarja *Kaikki on yhdenmuotoista* vuosilta 1993-94 kertoo hänen tuotannossaan toistuvia keskeisiä aiheita. Maalaussarjan toteuttaminen on mahdollistanut Silja Rantaselle vielä kerran kaikkien aiheidensa maalaamisen, nimeämisen ja keskinäisen sijainnin määrittelyn. Tässä mielessä sarja on retrospektiivinen, eräänlainen inventaario taiteilijalle läheisistä ja tärkeistä aiheista. Teossarja dokumentoi uudesta näkökulmasta ja aikaperspektiivistä suomalaisen nykytaiteen keskeisiin vaikuttajiin kuuluvan taidemaalarin tuotantoa.

Kaikki on yhdenmuotoista -sarjan ornamentaalisella ruusukekuviolla merkityt 20 maalausta muodostavat yhden teoksen, jossa taiteilijan eri aikoina käyttämät aiheet nivoutuvat kokonaisuudeksi. Sarjan maalauksissa voi jäljittää aiheiden alkuperää mm. arkkitehtuurin ja maalaustaiteen historiaan; Rantanen on valikoinut esimerkiksi tietyistä renessanssiajan maalauksista tai antiikin seinämaalauksista tilan perusrakenteen, jättäen figuurit ja muut yksityiskohdat pois. Hänen työskentelytapansa on vuoropuhelua kulttuurihistorian kanssa, henkilökohtaista kommentointia kuvien ja eri esitystapojen traditioon. Rantasen tuotanto kokonaisuudessaan ei pohjaudu lainauksista ja viittauksista jo olemassa olevaan. Useat hänen teoksistaan rakentuvat maalauksen peruselementeistä: värin ja muotojen itseisarvo, mahdollisuus luoda abstrakti tila, liikettä tai kuvion ja taustan toimiva suhde.

Silja Rantanen on kirjoittanut teossarjansa taustoista: ”Minulla on unelma: Katsoja on nähnyt koko tuotantoni. Kuva-aiheet rinnastuvat ja sekoittuvat hänen tajunnassaan. Näin saan ilmaistuksi credoni: ’Kaikki on yhdenmuotoista’. Olen toistanut viidentoista vuoden aikana pariakymmentä kuva-aihetta, jotka nekin ovat niin lähellä toisiaan, kuten risti ja verkko. Aiheeni liittyvät tilallisuuteen sen käsitteellisimmässä, litteässä muodossa. Mielestäni tila on abstrakteimmillaan juuri maalauksessa. Siksi kuvaan projektioita enkä tee veistoksia tai todellisia tiloja. Aika ajoin luetteloin kuva-aiheeni järjestystä luodakseni. *Kaksi peiliä* –piirustussarja (1985) oli ensimmäinen aiheuutteloni. Nepalilaisella matkalla vuonna 1988 piirsin kaikki siihenastiset aiheeni. /.../ *Värityskirja* (1993) on kolmas aiheuutteloni. Norjalainen Kaare Berntsen oivalsi toistavan työtapani ja tilasi vuonna 1993 kahdenkymmenen maalauksen sarjan, aiheuuttelun, joka nyt on esillä näyttelynä.”

Maalaussarja *Kaikki on yhdenmuotoista* esiteltiin Venäläisessä museossa Pietarissa vuodenvaihteessa 1994-95. Kesällä 1995 se on kutsunäyttelynä esillä Saksassa, Mönchengladbachin taidemuseossa. 1990-luvun aikana Silja Rantasen teoksia on muutenkin esitelty laajoina kokonaisuuksina, mm. vuonna 1993 *Vuoden taiteilija* –näyttelyssä Helsingin taidehallissa sekä retrospektiivisessä näyttelyssä, joka oli esillä Norjassa 1993 ja Ruotsissa 1994. Vuonna 1994 Rantaselle annettiin merkittävä ruotsalaisen Edstrandin säätiön palkinto.

Näyttelyn toteutumisesta ovat tukeneet Näyttelynvaihtokeskus Frame ja Suomen Pietarin instituutti. Näyttelyn yhteydessä julkaistaan luettelo, johon tekstin on kirjoittanut Venäläisen museon nykytaiteen osaston johtaja Aleksandr Borovski.